

# Folketrygden på 1 – 2 – 3

**dwi**  
PENSJON

# Folketrygden på 1 – 2 – 3

Etter et langt arbeidsliv vil du få din fortjente pensjon. Og for mange vil utbetalingen fra folketrygden utgjøre den største delen av pensjonsutbetalingene. Lurer du på hvordan folketrygden fungerer og hva du skal få i pensjon? Det er du ikke alene om.

Det er fødselsåret ditt som bestemmer hvilken pensjonsordning du faller inn under. Folketrygden deler oss opp i tre grupper.

- De som er født i **1963 eller senere**
- De som er født **før 1954**
- De som er født **mellom 1954 og 1962**



## Alle som er født i og etter 1963

For alle som er født i og etter 1963 vil **18,1 prosent av lønnen** gå inn på pensjonsbeholdningen. Du tjener opp pensjon **fra første lønnskrone**, så den beste måten å fylle opp beholdningen på, er å jobbe. Og det kan du gjøre frem til du er 75 år gammel. Pengene du og arbeidsgiver betaler inn går ikke fysisk inn på en bankkonto, men finansierer dagens pensjonister. Når du slutter å jobbe og mottar pensjon blir det den tids arbeidsstyrke som betaler for deg. Men du har opparbeidet deg et "krav" i folketrygden.

Det er et tak på ordningen. **Du opparbeider deg ingen rettigheter for lønn utover 7,1 G som i dag utgjør rundt 687 869 kroner.** G er grunnbeløpet i folketrygden og utgjør i dag 99 858 kroner. Du får en beskjedent avkastning på pengene som tilsvarer inflasjonen. Er det rundt tre prosent inflasjon får du rundt tre prosent avkastning.

## Når skal du ha pensjon og hvor mye

Du kan i dag selv velge om du vil begynne å ta ut hele eller deler av pensjonen fra folketrygden fra det året du fyller 62 år. Du kan ta ut 100 prosent pensjon, ved siden av at du er i fullt arbeid. Men vær obs på at da risikerer du toppskatt på lønnen din.

Du kan også vente med å ta ut pensjon til du blir eldre. Husk at **jo lenger du arbeider, jo større blir pensjonsbeholdningen du kan trekke fra senere i livet.**

For å vite hvor store utbetalingene skal bli, vil NAV **levealderjustere** pensjonen din. Det er et teknisk og tungt ord, men forklaringen er at pensjonen din blir beregnet ut fra forventet gjennomsnittsalder for ditt årskull. NAV fordeler pengene fra pensjonsbeholdningen din på antall år de forventer at du skal få pensjon.

$$\frac{\text{Pensjonsbeholdning}}{\text{Antall år med utbetaling}} = \text{Årlig pensjon}$$

Pensjonen fra folketrygden er livsvarig. De som faller fra før de når gjennomsnittsalderen bidrar til å finansiere de som lever lenger.

## Flere, men mindre kakestykker

Vi kan se på pensjon som en kake som skal bakes og spises. Jo lenger du arbeider jo større blir kaken. Jo senere du tar ut pensjon, desto færre utbetalinger blir kaken delt på. Og jobber du lenger blir kakestykkene større.

Hvis du velger å ta ut pensjon fra 62 år får du eksempelvis ut bare rundt 3/4 av årlig pensjon sammenlignet med om du hadde startet uttaket fra fylte 67 år. Hvorfor? Fordi du får fem færre år med sparing og fem flere år å fordele pensjonspengene på. **Begynner du å ta ut pensjon tidlig, vil du ta ut pengene over en lengre tidsperiode og da blir utbetalingene flere, men mindre i størrelse.**

Hadde du visst hvor gammel du skal bli, ville det vært enkelt å maksimere pensjonsutbetalingene fra folketrygden. Men så lenge din dødsdag er en X-faktor bør du heller se på totaløkonomien din, fremfor å prøve å maksimere det totale beløpet du kan få ut av folketrygden.

Maksimer heller privatøkonomien. Hva trenger du i dag og hvor mye kommer du til å trenge fremover? Kan du vente med å ta ut noen kroner i dag for å få mer siden, kan det være en god løsning. Er du sliten eller syk kan det derimot være greit å ta ut 100 prosent alderspensjon fra første mulighet.

## Hvor mange kroner har du til gode?

Lurer du på hvor mye som står på din «konto» og hva du kan forvente å få utbetalt fra folketrygden bør du logge deg inn [hos www.nav.no på tjenesten Din pensjon](https://www.nav.no). Det er relativt enkelt og gjøres med Bank-ID.



### Er du født før 1954

Da er du enten pensjonist eller på vei til å bli det. For din del er det de 20 beste inntektsårene som avgjør hvor stor pensjon du får. For å få full pott må du ha vært yrkesaktiv i 40 år. Har du kortere opptjening blir pensjonen forholdsmessig redusert.

### Er du født etter 1954 og før 1963

De som er født i denne perioden befinner seg i en overgangsordning mellom gammelt og nytt regelverk som ble innført i 2010. Det nye regelverket, som gjelder for de som er født i eller etter 1963 blir gradvis innfaset. For eksempel vil en som er født i 1958 få halvparten av pensjonen sin beregnet på den gamle måten og halvparten på den nye måten.

Disse sidene gir deg bare en liten smakebit på folketrygden. Ønsker du en mer informasjon kan vi anbefale deg å gå inn på [www.nav.no](https://www.nav.no).





Duvi AS  
Adolph Tidemands gate 55, 2000 Lillestrøm  
Tlf: +47 64 80 80 64  
[ks@duvi.no](mailto:ks@duvi.no)

[www.duvi.no](http://www.duvi.no)